

การนำนโยบายด้านยาเสพติดไปปฏิบัติตามหลักอัฐสังคิมมรรค The Drug Policy Implementation to Practice Buddhism

พัฒนธรณ์ ตันติเวชยานนท์

Patthanathorn Tantivechayanon

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Master of Public Administration Siam Technology College, Bangkok, 10600 Thailand

Email: pattman8@gmail.com

บทคัดย่อ

นโยบายด้านยาเสพติดของประเทศไทยที่ดี จะต้องสามารถดำเนินการตามยุทธศาสตร์หรือแผนงานเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้ ซึ่งแนวทางดำเนินงานที่สำคัญจะต้องมีการประยุกต์ใช้จากหลายแนวความคิดเพื่อนำมาบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน จะต้องให้ความสำคัญและร่วมมือกันดำเนินการอย่างจริงจังและเป็นเอกภาพ ผลที่จะได้รับคือเป็นหลักการขับเคลื่อนงานด้านยาเสพติด และการสร้างความยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ : การนำนโยบายไปปฏิบัติ, ด้านยาเสพติด, หลักพระพุทธศาสนา

Abstract

The Drug policy of good must be able to implement the strategic plan to achieve tangible results clearly, the guidelines that have to be applied by a number of concepts to be integrated together all sectors, whether public, private, and public sectors, will be featured together and taken seriously and unity, the result will be a driving principle for the drug, and sustainability in preventing and solving drug problems of countries like concrete.

Keywords : The Policy Implementation, The Drug, The Practice Buddhism

บทนำ

ปัญหาเสพติดในประเทศไทยนั้น เป็นปัญหาที่ได้เรื้อรังสะสมอย่างต่อเนื่อง ยาเสพติดมีการแพร่ระบาดเป็นระยะเวลาหลายสิบปีแล้ว ยิ่งจะทวีความรุนแรงและแพร่ระบาดมากขึ้นไปตามกาลเวลา การขยายตัวของปัญหาเสพติดส่วนใหญ่จะถูกลักลอบนำเข้ามาและผ่านประเทศไทย โดยขบวนการค้ายาเสพติดในระดับต่างๆ ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงอยู่ทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ เนื่องจากประเทศไทยมีโครงสร้างด้านเส้นทางการคมนาคมที่สมบูรณ์

และสามารถติดต่อเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกลายเป็นเส้นทางผ่านที่สำคัญเส้นทางหนึ่งในการลักลอบลำเลียงขนส่งยาเสพติดเพื่อไปสู่ตลาดการค้ายาเสพติดในระดับโลก ดังนั้นประเทศไทยจึงเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่ต้องเผชิญกับปัญหาเสพติดอย่างครบวงจร ทั้งปัญหาทางด้านการผลิต ด้านการเป็นเส้นทางลักลอบลำเลียงขนส่งหรือลักลอบทำการค้า และด้านการแพร่ระบาดในกลุ่มผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด สำหรับยาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนหรือยาบ้า มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น มีกลุ่มผู้ค้ารายใหม่เข้ามาสู่วงการนี้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดประเภทอื่นๆ และในขณะเดียวกันกลุ่มผู้ค้ายาบ้ากลุ่มเดิมๆ ก็ยังคงอยู่และมีการพัฒนาวิธีการค้าหรือการจำหน่ายที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ยาเสพติดเมื่อเข้ามาในประเทศแล้วจะถูกลำเลียงไปยังพื้นที่ต่างๆ ทั่วทุกภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพฯ จังหวัดปริมณฑลหรือเมืองใหญ่ๆ ในของแต่ละภาค เพื่อกระจายออกไปสู่ผู้ค้าในระดับต่างๆ ปัญหาเสพติดในทางนิตินัยถือว่าเป็นปัญหาด้านอาชญากรรมอย่างหนึ่ง เพราะเป็นสิ่งผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (พ.ช.ย. นิลทองคำ, 2554: 56) หากผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับ ตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำเพื่อจำหน่าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต

ประกอบกับสถานการณ์ของยาเสพติดประเภทต่างๆ ในภาพรวมทั่วโลกนั้นมีแนวโน้มของการแพร่ระบาดที่สูงขึ้นและจะส่งผลกระทบต่อไป เช่นเดียวกับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเกือบทุกประเทศของทวีปเอเชียและรวมถึงประเทศไทยที่กำลังเผชิญกับปัญหาต่างๆ รอบด้านอย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือปัญหาของยาเสพติดยังส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรม ปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ทุกปัญหาเหล่านั้นล้วนมีผลกระทบต่อคุณภาพของชีวิตและความ เป็นอยู่ในการดำรงชีพตามปกติสุขของประชาชนทั่วไป ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีเกิดขึ้นในทุกจังหวัดของประเทศไทย โดยแต่ละจังหวัดจะมีสถานการณ์ความรุนแรงของยาเสพติดที่แตกต่างกันไปตามปัจจัยและสิ่งที่เอื้ออำนวย เมื่อมีกลุ่มผู้เสพยาเสพติด นั้นหมายความว่าต้องมียาหรือกลุ่มผู้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษเกิดขึ้นด้วย เพราะยาเสพติดไม่ใช่วัตถุหรือสิ่งของที่ส่งมอบให้กันเปล่าๆ ได้ ผู้ผลิตจะต้องลงทุนซื้อสารเคมีที่เป็นสารตั้งต้นหลักและสารเคมีที่เป็นส่วนประกอบมาใช้ในการผลิต ส่วนผู้ค้าหรือผู้จำหน่ายก็ต้องลงทุนซื้อ ยาเสพติดเหล่านั้นเพื่อมาจำหน่ายให้กับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดอีกต่อหนึ่ง จะเห็นได้ว่ากว่าที่ยาเสพติดจะมาถึงยังกลุ่มผู้เสพได้นั้น ได้ผ่านขั้นตอนการซื้อขายมาหลายต่อหลายขั้น ซึ่งรูปแบบและวิธีการค้ายาเสพติดในแต่ละพื้นที่ก็จะแตกต่างกันไป แต่ถ้าแยกเป็นจำพวกหรือกลุ่มแล้วจะมีผู้เกี่ยวข้องที่สำคัญ 2 จำพวก คือ ผู้ซื้อหรือผู้ที่มีความต้องการใช้ยาและผู้ขายหรือผู้ที่มีความต้องการจำหน่าย สำหรับยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทยมีหลายชนิด เช่น เฮโรอีน ไอซ์ กัญชา พืชกระท่อม สารระเหย เป็นต้น แต่ที่พบว่ากำลังแพร่ระบาดอย่างรุนแรงมากที่สุดอยู่ในขณะนี้ก็คือสารกระตุ้นประเภทแอมเฟตามีนหรือยาบ้า เนื่องจากมีส่วนที่ได้เปรียบมากกว่ายาเสพติดชนิดอื่นๆ นั่นคือสามารถทำการผลิตหรือทำการสังเคราะห์ขึ้นได้ง่ายกว่า ให้ผลตอบแทนเป็นกำไรที่สูงกว่า เป็นที่ต้องสงสัยหรือเสี่ยงต่อการถูกจับกุมน้อยกว่าเพราะมีขนาดของเม็ดยา

ที่เล็ก ซึ่งกำลังแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางโดยไม่มีแนวโน้มว่าจะลดลงเมื่อใด เมทแอมเฟตามีนหรือยาบ้าจัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมความคิด ความทรงจำ การทำงานของหัวใจ การหดหรือขยายของหลอดเลือด หากรวมถึงการเสพติดหรือได้รับสารเสพติดประเภทนี้เข้าไปในร่างกายมากๆ ติดต่อกันนานเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จะทำให้ร่างกายผู้เสพติดทรุดโทรม มีอาการประสาทหลอนหรือคลุ้มคลั่ง ส่งผลให้ผู้เสพติดพฤติกรรมที่แสดงท่าทางออกมาในลักษณะแบบการใช้ความรุนแรง

ปัญหาที่น่าหนักใจอีกประการหนึ่งในการปราบปรามจับกุมยาเสพติด คืออาจมีเจ้าหน้าที่บางส่วนหรือบางหน่วยงานของประเทศเพื่อนบ้านได้เข้าไปเกี่ยวข้องมีส่วนรู้เห็นหรือรับผลประโยชน์ต่างๆ ทำให้ยาบ้าทะลักเข้ามาในประเทศไทยได้ง่ายยิ่งขึ้น ประกอบกับขบวนการลักลอบขนยาเสพติดมีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยจะใช้เส้นทางในการลำเลียงแทรกซึมตามช่องทางที่มีอยู่ตามธรรมชาติเพื่อนำยาเสพติดมาพักไว้ตามแนวชายแดน แล้วจึงใช้กองทัพมหดหรือผู้รับจ้างลำเลียงขนส่งทยอยนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย และหลังจากการรวบรวมยาเสพติดให้ครบตามจำนวนยอดที่มีการสั่งซื้อแล้วจะใช้นานพาหนะขนส่งเพื่อเข้าไปยังพื้นที่ขึ้นในของประเทศไทย ซึ่งราคายาบ้าก่อนที่จะข้ามเข้ามาในประเทศไทย จะมีราคาเม็ดละไม่กี่สิบบาท แต่พอได้ข้ามเข้ามาในประเทศไทยแล้วราคาจะขยับขึ้นเป็นเม็ดละ 150-200 บาท สถานการณ์ความรุนแรงของยาเสพติดตามแนวชายแดนประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีแนวโน้มว่าจะรุนแรงมากขึ้นกว่าปีก่อนๆ ที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อผู้กระทำความผิดเป็นอย่างมาก ผู้ลักลอบขนยาเสพติดสามารถนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทยได้ทั้งหมด เพียงแค่รอจังหวะและโอกาสที่เจ้าหน้าที่เผลอหรือเป็นช่วงที่ปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่เท่านั้น (ไชยฤทธิ์ เสนาะวาที, 2555: 3-4)

ความเป็นมาเกี่ยวกับยาเสพติด

ยาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาของชาติอยู่ในขณะนี้ มีประวัติความเป็นมาอย่างช้านาน บางชนิดก็ให้ทั้งคุณประโยชน์และโทษ บางชนิดก็มีแต่โทษภัยเท่านั้น ในปัจจุบันมียาเสพติดชนิดต่างๆ ในท้องตลาดมากกว่า 120 ชนิด ยาเสพติดชนิดแรกที่คนไทยรู้จัก ก็คือ ฝิ่น

ฝิ่น เข้ามาในประเทศไทยในสมัยใดนั้นยังไม่ทราบแน่ชัด เท่าที่มีหลักฐานครั้งแรกเป็นประกาศใช้กฎหมายลักษณะโจรในสมัยรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อ พ.ศ. 1903 หรือประมาณ 600 กว่าปีล่วงมาแล้ว ตามกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติการห้ามซื้อ ขาย เสพฝิ่น ไว้ว่า “ผู้สูบฝิ่น กินฝิ่น ขายฝิ่นนั้น ให้ลงพระราชอาญาจหนักหนา ธิราชบาทวให้สิ้นเชิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ให้ใส่จำคุกไว้จนกว่าจะอดได้ ถ้าอดได้แล้วเรียกเอาทานบนแก้มัน ญาติพี่น้องไว้ แล้วจึงให้ปล่อยผู้สูบ ขาย กินฝิ่น ออกจากโทษ” ถึงแม้ว่าบทลงโทษจะสูงแต่การลักลอบซื้อขายและเสพฝิ่นก็ยังมีต่อมาโดยตลอด กฎหมายคงใช้ได้แต่ในเขตกรุงศรีอยุธยาเท่านั้น ส่วนหัวเมืองและเมืองขึ้นที่ห่างพระเนตรพระกรรณไม่มีการเข้มงวดกวดขัน ซึ่งปรากฏว่าผู้ครองเมืองบางแห่งก็ติดฝิ่นและผูกขาดการจำหน่ายฝิ่นเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ปัญหาในการขายฝิ่น เสพฝิ่น จึงเลิกไม่ได้ตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยา

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 ทรงแจก

กฎหมายป่าวร้องห้ามปรามผู้ชายและผู้สูบบุหรี่ แต่ก็ไม่มีผล มาสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศ
ล้านกาลรัชกาลที่ 2 ทรงตราพระราชกำหนดโทษให้สูงขึ้น โดย “ห้ามผู้ใดสูบบุหรี่ กินฝิ่น ซื้อ
ฝิ่นขายฝิ่น และเป็นผู้สมซื้อสมขายเป็นอันขาดทีเดียว ถ้ามีฟังจับได้และมีผู้ร้องฟ้องพิจารณาเป็น
สัจจะให้ลงพระอาญา เขียน 3 ยก ทเวนบก 3 วัน ทเวนเรือ 3 วัน ธิราชบาทวัตรภรรยาและ
ทรัพย์สินสิ่งของให้สิ้นเชิง แล้วให้ส่งตัวไปตะพุนหญ้าช้าง ผู้รู้เห็นเป็นใจมิได้เอาความมาว่ากล่าว
จะให้ลงพระอาญาเขียน 60 ที” มาสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 เป็น
ระยะที่ตรงกับสมัยที่อังกฤษนำฝิ่นจากอินเดียไปบังคับขายให้จีนทำให้มีคนจีนติดฝิ่นเพิ่มขึ้นและ
ในช่วงเวลานั้นตรงกับระยะที่คนจีนเข้ามาค้าขายในเมืองไทยมากขึ้นจึงเป็นการนำการใช้ฝิ่นและ
ผู้ติดฝิ่นเข้ามาในเมืองไทยตลอดจนมีการลักลอบนำฝิ่นเข้ามาในเมืองไทยด้วยเรือสินค้าต่างๆ อีก
มาก จึงเป็นเหตุให้การเสพฝิ่นระบาดยิ่งขึ้น ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 4 ทรงเห็นว่าการปราบปรามไม่สามารถจัดปัญหาการสูบและขายฝิ่นได้และก่อให้เกิด
ความยุ่งยากวุ่นวายขึ้นจึงทรงเปลี่ยนนโยบายใหม่ยอมให้คนจีนเสพและขายฝิ่นได้ตามกฎหมาย
แต่ต้องเสียภาษีผูกขาด มีนายภาษีเป็นผู้ดำเนินการ ปรากฏว่าฝิ่นทำรายได้ให้แก่ประเทศไทย
มาก ซึ่งสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงรวบรวมไว้ในหนังสือลัทธิธรรมเนียมต่างๆ ใน
“ตำนานภาษีฝิ่น” ว่าภาษีที่ได้นั้นประมาณว่าถึงปีละ 4 แสนบาท สูงเป็นอันดับที่ 5 ของรายได้
ประเภทต่างๆ และได้มีความพยายามห้ามคนไทยไม่ให้เสพฝิ่น แต่ก็ไม่ได้ผลเต็มที่

ในปี พ.ศ. 2501 คณะปฏิวัติซึ่งปกครองประเทศไทยอยู่ในขณะนั้นได้พิจารณาเห็นว่ากา
รเสพฝิ่นเป็นที่รังเกียจในวงการสังคมและเป็นอันตรายแก่สุขภาพอนามัยอย่างร้ายแรง ประเทศ
ต่างๆ ได้พยายามเลิกการเสพฝิ่นโดยเด็ดขาดแล้วจึงเห็นเป็นการสมควรให้เลิกการเสพฝิ่นและ
จำหน่ายฝิ่นในประเทศไทย จึงได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.
2501 โดยให้ยกเลิกการเสพฝิ่นและจำหน่ายฝิ่นทั่วราชอาณาจักรและกำหนดให้เสร็จสิ้นเด็ดขาด
ภายในวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2502 ถือได้ว่านับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 การเสพ
และจำหน่ายฝิ่นในประเทศไทยก็เป็นสิ่งผิดกฎหมาย นอกจากรัฐบาลได้จัดให้ผู้ติดฝิ่นเข้ารับกา
บำบัดรักษาและฟื้นฟูแล้ว การปราบปรามจับกุมก็ได้กระทำเด็ดขาดยิ่งขึ้น มีการประหารชีวิตผู้
ผลิตและค้ายาเสพติด แต่ปัญหายาเสพติดไม่ได้ลดลง (กำธร วิชิตสุวรรณ, 2555: 2-3)

ความหมายและประเภทของยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ วัตถุประสงค์
ฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุประสงค์และประสาท และสารระเหยตามกฎหมายว่าด้วย
การป้องกันการใช้สารระเหย

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วย
วัตถุประสงค์และประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย และกฎหมายว่า
ด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับยา
เสพติด (นัยนา เกิดวิชัย, 2548: 19)

ยาเสพติด หมายถึง สารใดก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีใดๆ ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังจะทำให้เกิดการเสพติดได้หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวันหรือวันละหลายๆ ครั้ง

พิชัย นิลทองคำ (2554: 22) ได้แบ่งยาเสพติดให้โทษ เป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน (Heroin) เป็นต้น
2. ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน (Morphine) โคคาอีน (Cocaine) โคเดอีน (Codeine) ฝิ่นยา (Medicinal Opium) เป็นต้น
3. ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
4. ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride) เป็นต้น
5. ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม เป็นต้น

นัยนา เกิดวิชัย (2548: 21-22) กล่าวว่า ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หมายรวมถึงแอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) ไตรเม ทอกซีแอมเฟตามีน (Trimethoxyamphetamine, TMA)

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ได้ระบุชื่อยาเสพติดไว้ทั้งสิ้น 104 ชนิด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 4 ประเภท 42 ชนิด รวมเป็น 146 ชนิด ตามหลักวิชาการแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. แบ่งตามแหล่งกำเนิด ได้แก่

1.1 ยาเสพติดธรรมชาติ เป็นสารที่กลั่นหรือสกัดจากพืชบางชนิดโดยตรง เช่น ฝิ่น โคเคอีน กัญชา รวมทั้งการนำสารจากพืชเหล่านั้นมาปรุงเป็นอย่างอื่นโดยกรรมวิธีทางเคมี เช่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ซึ่งทำมาจากฝิ่น เป็นต้น

1.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ เป็นสารที่ผลิตขึ้นในห้องปฏิบัติการด้วยกรรมวิธีทางเคมี นำมาใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติได้โดยสารที่สังเคราะห์ขึ้นมานั้นออกฤทธิ์เหมือนยาเสพติดธรรมชาติ เช่น เมทิดรีน ไฟเซปโตน เมทาโดน เป็นต้น

2. แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายมนุษย์ ได้แก่

2.1 ออกฤทธิ์กดประสาท ได้แก่ ยาที่ออกฤทธิ์ทางกดประสาทเมื่อเสพแล้วทำให้คลายความทรมาน ช่วยบรรเทาความเจ็บปวดทางร่างกาย บรรเทาความว้าวุ่นทางจิตใจทางอารมณ์ ช่วยคลายความหมกมุ่น ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เช่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เซโคบาร์บิทัล เป็นต้น

2.2 ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นเร่งเร้าประสาทและสมอง ในขณะที่ยาออกฤทธิ์ทำให้ผู้เสพเพิ่มพูนความสามารถชั่วระยะเวลาหนึ่ง ช่วยเพิ่มความมั่นใจในตนเอง ทำให้เกิดความสุข จิตใจปลอดโปร่ง เช่น โคเคอีน เป็นต้น

2.3 ออกฤทธิ์หลอนประสาท ได้แก่ ยาที่ทำให้ประสาทสัมผัสสูญเสียด้านสมรรถภาพ เกิดความรู้สึกทางสัมผัสประสาทโดยไม่มีสิ่งเกิดขึ้น เช่น ภาพหลอน ได้ยินเสียงต่างๆ ที่ไม่มีเสียง คิดว่าเป็นผู้วิเศษเหาะเหินเดินอากาศได้ เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เป็นต้น

2.4 ออกฤทธิ์ผสมผสานกัน ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทผสมกันไป อาจออกฤทธิ์กดประสาท กระตุ้นประสาท หรือหลอนประสาทพร้อมกันไป เช่น กัญชา เมื่อเสพในจำนวนน้อยจะกดประสาทอยู่ชั่วระยะหนึ่ง เมื่อเสพมากขึ้นจะกลายเป็นพิษหลอนประสาท

3. แบ่งตามลักษณะของสารที่ใช้ในวงการแพทย์ ได้แก่

3.1 พวกที่ 1 ได้แก่ ผีนหรือสารที่มีส่วนประกอบของฝิ่น เช่น เฮโรอีน มอร์ฟิน ทิงเจอร์ฝิ่น โคเคอีน รวมไปถึงสารสังเคราะห์หลายอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายกัน

3.2 พวกที่ 2 ได้แก่ ยานอนหลับชนิดต่างๆ ที่มีผลโดยตรงต่อสมองส่วนกลาง ยาพวกนี้มีจำหน่ายทั่วไป เช่น พิโนบาร์บิทัล เหล้าแห้ง ซอลเนอรัลทิวีบาล รวมทั้งยานอนหลับที่ใช้บาร์ทูเรต ได้แก่ ไบรไมด์คลอโรล ไฮเดรตพารัลดีไฮด์และยาสังเคราะห์ใหม่ๆ เช่น กลูตาไมล์ และเมตาควาโลน

3.3 พวกที่ 3 ยากระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน และไบกระท่อม

3.4 พวกที่ 4 ยาหลอนประสาท ได้แก่ กัญชา แอลเอสดี เอสทีพี ดีเอ็มที ที่ทำให้ประสาทในการรับฟังของคนเราผิดไปจากเดิม รวมทั้งสารอย่างอื่นและเห็นบางอย่าง

3.5 พวกที่ 5 สารระเหยต่างๆ เช่น เบนซิน ทินเนอร์ และกาวต่างๆ

3.6 พวกที่ 6 แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดอย่างหนึ่งด้วย เพราะเมื่อดื่มจนติดแล้วจะทำให้ผู้ดื่มมีความต้องการและเพิ่มปริมาณการดื่มเรื่อยๆ มีโทษต่อร่างกายเช่นเดียวกับยาเสพติดชนิดอื่นๆ

สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย

สถานการณ์ค้ายาเสพติด “ยาบ้ายังคงเป็นตัวหลัก ในขณะที่ไอซ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น” และมีแนวโน้มที่ไอซ์จะเข้ามาอยู่ในระดับเดียวกับยาบ้า เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้เป็นกลุ่มเดียวกัน มีสารออกฤทธิ์ตัวเดียวกัน และกลุ่มผู้ค้าใช้กลยุทธ์ทางการตลาดโดยการแบ่งขายย่อยเป็นตัก ตักละ 300-500 บาท (ขณะที่ยาบ้าราคาอยู่ในช่วง 200-300 บาท/เม็ด) เพื่อให้ผู้เสพสามารถซื้อมาสพแทนยาบ้าได้ การแบ่งขายเป็นตักจะทำให้ไอซ์มีราคาเท่ากับยาบ้าหรือแพงกว่าเล็กน้อย และยังพบว่ามักจะมีการจับกุมได้พร้อมกับยาบ้า สถานการณ์ปัญหาการค้ายาเสพติดยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากสถิติการจับคดียาเสพติดรายสำคัญ ที่พบว่า ทั้งจำนวนคดี จำนวนผู้ต้องหาและ ปริมาณของกลางที่ตรวจยึดได้ยังคงมีปริมาณที่สูงอยู่ ซึ่งกลุ่มนักค้ายาเสพติดยังคงมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเพื่อเข้ามาในพื้นที่ตอนใน มีการพักคอยยาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพฯ และจังหวัดปริมณฑล เป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกันก็ยังพบว่ามี การเคลื่อนไหวของกลุ่มนักค้าในระดับแสนเม็ดและระดับหมื่นเม็ด อยู่อย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ผู้ต้องหาบางคดีระบุว่า มีนักค้ายาเสพติดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำเป็นผู้สั่งการ อีกด้วย (สำนักยุทธศาสตร์, 2555: 5-6)

การนำนโยบายด้านยาเสพติดไปปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา

เพื่อให้นโยบายด้านยาเสพติดของประเทศไทย เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ควร มีแนวทางการดำเนินงานด้วยการเสริมสร้างแนวทางตามหลักพระพุทธศาสนา พร้อมการนำ ยุทธศาสตร์การควบคุมและแก้ไขปัญหายาเสพติด และแผนงานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด โดยประยุกต์ใช้เป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะดำเนินการ เพื่อให้ยึดเป็นหลักการขับเคลื่อนงานด้านยาเสพติด ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์การควบคุมและแก้ไขปัญหายาเสพติด (อรรถพร ชูบำรุง และอุนิษา เลิศ โทมรสกุล, 2555: 12-13) มีดังนี้

1.1 การควบคุมแหล่งผลิต สามารถทำได้โดยการยับยั้งการขยายและการนำเข้ายาเสพติด โดยทำการจับกุมผู้ทำการค้ารายใหญ่ พร้อมการบังคับใช้กฎหมายยาเสพติดอย่างเข้มงวด เน้นการลงโทษอย่างหนักโดยเฉพาะพ่อค้าในระดับนานาชาติ และต้องยับยั้งผู้ที่น่าจะเข้าสู่ วงการค้ายาเสพติด การกระทำที่สำคัญก็คือการตัดผลผลิตของยาเสพติดให้ได้โดยการทำลายพืช ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดและการจับกุมสมาชิกของกลุ่มค้ายาเสพติด โดยเฉพาะใน กลุ่มประเทศ แถบอเมริกากลาง อเมริกาใต้ ในเอเชียและในตะวันออกกลาง เพราะแหล่งดังกล่าวเป็นที่เพาะ ปลูกพืชเพื่อทำยาเสพติด พร้อมๆ กับเป็นแหล่งผลิตยาด้วย

1.2 ยุทธศาสตร์ในการยับยั้ง โดยอาศัยการปฏิบัติภารกิจของฝ่ายบังคับใช้ กฎหมาย โดยเฉพาะตำรวจต้องมุ่งทำงานเพื่อขัดขวางยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่ประเทศ การตรวจสอบบริเวณชายแดนและมีกำลังกองทัพเข้าช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังจะสามารถขัดขวางการค้า ยาเสพติดได้เป็นอย่างดี

1.3 ยุทธศาสตร์ในการบังคับใช้กฎหมาย โดยให้ความสำคัญในเรื่องของการ ปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเป็นการเฉพาะ กล่าวคือ ตำรวจต้องทำงานอย่างจริงจังเพื่อต่อต้านการ ค้ายาเสพติด ตำรวจสามารถกำหนดเป้าหมายเพื่อปราบปรามจับกุมผู้ค้ารายย่อย ตลอดทั้งผู้ใช้ ยาเสพติด การปฏิบัติงานของตำรวจจะส่งผลให้เกิดความยากลำบากต่อการค้ายาเสพติด การ บริโภคยาเสพติดก็จะลดลง ปัญหาอาชญากรรมก็จะลดลงไปด้วย

1.4 ยุทธศาสตร์การลงโทษ โดยลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้ง ผู้ที่ค้าขายภายในประเทศและผู้ค้าขายในระดับระหว่างประเทศจะเป็นการยับยั้งการค้ายาเสพติด ได้เป็นอย่างดี ศาลยอมรับภารกิจที่สำคัญในการพิจารณาพิพากษาคดีผู้กระทำความผิดโดยการค้า ยาเสพติด อย่างไรก็ตาม การตัดสินลงโทษต้องทำด้วยความยุติธรรม ไม่มีอคติต่อคนยากคนจน หรือชนกลุ่มน้อยที่ขาดอำนาจในการต่อสู้ บางทีบุคคลเหล่านั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ แต่เหตุการณ์บางอย่างทำให้พวกเขาถูกกล่าวหาว่าค้ายาเสพติดก็เป็นไปได้

1.5 ยุทธศาสตร์การใช้ชุมชน โดยการใช้ชุมชนในการแก้ไขปัญหาคาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนี้กระทำโดยการอาศัยกลุ่มประชาชนในชุมชนเข้ามาช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการ ป้องกัน การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และการสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ชุมชนโดยส่งเสริม การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ประชาชนทุกระดับ ส่งเสริมค่านิยมดีงาม และแบบแผน ของความประพฤติที่หลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติด ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันอย่างแข็งขันระหว่าง

ตำราวิจัยชุมชน

1.6 โครงการตรวจสอบการติดยา โดยการตรวจสอบการติดยาเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับปัญหานี้ การติดยาเป็นสิ่งที่คุกคามต่อสาธารณสุข ดังนั้นการตรวจสอบจึงเป็นการป้องกันที่สำคัญอย่างหนึ่ง บุคคลในทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรของเอกชนหรือองค์กรของรัฐบาล สมควรจะได้รับบริการตรวจสอบการติดยา โครงการเช่นนี้สมควรจัดให้มีขึ้นในทุกองค์กรของสังคม จะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดได้เป็นอย่างมาก

1.7 ยุทธศาสตร์ในการบำบัด โดยยืนอยู่บนสมมติฐานที่ว่าผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะผู้ติดยาเสพติดคือผู้ที่ขาดการให้ความภูมิใจในตนเอง การบำบัดรักษาจึงต้องเน้นในเรื่องการปลูกฝังความรักตนเอง เห็นความสำคัญของตนเอง การติดยาเสพติดก็เท่ากับการกระทำให้ตนเองตกต่ำ ดังนั้นการปฏิบัติต่อผู้ติดยาจึงต้องจัดโครงการที่จะสร้างคุณค่าแก่ชีวิตของผู้กระทำความผิดให้มีการกระทำกิจกรรมในที่แจ้งหรือการฝึกฝนอบรมจะทำให้เกิดความสงบในทางจิตใจ มีความเชื่อมั่นในตนเองและทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนจะสามารถสร้างความสำเร็จให้แก่วิชีวิตได้เหมือนกับบุคคลที่ไม่ติดยาเสพติด

1.8 โครงการจ้างงาน โดยเห็นว่าผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหากได้มีงานทำอย่างมั่นคงแล้วก็จะหยุดหรือลดการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ ดังนั้นการฝึกอบรมทางด้านวิชาชีพจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมการมีงานทำ การฝึกให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีความชำนาญในการทำงาน มีแรงจูงใจในการทำงาน มีความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีประสบการณ์ชีวิต รู้เรื่องการตลาด รู้เรื่องการทำงาน ตลอดจนเข้าใจปัญหาของตนเองเป็นอย่างดีจะสามารถแก้ปัญหาการว่างงานได้ การมีงานทำนั้นนอกจากไปรับจ้างทำงานของผู้อื่นแล้ว หากมีความขยัน ความอดทนก็สามารถสร้างงานของตนเองขึ้นมาได้ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม หากไม่เลิกงานจนเกินไป การทำงานด้านการเกษตรก็คงไม่ยากจนเกินไป

2. แผนงานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศพส), 2555: 18-19)

2.1 แผนงานที่ 1 การสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด เป็นแผนที่จะทำให้หมู่บ้าน/ชุมชน ทั่วประเทศ ประมาณ 85,000 แห่ง มีการรวมตัวกันเป็นพลังแผ่นดินและใช้พลังที่รวมตัวนี้ดำเนินการป้องกันเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กร หน่วยงาน โรงเรียน สถานประกอบการ ภาคเอกชนทุกแห่ง รวมเป็นพลังแผ่นดินทั่วประเทศ รัฐบาลหยิบยกแผนนี้เป็นแผนแรกเพื่อต้องการสื่อให้สาธารณชนทั่วประเทศได้ระลึกว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดจะต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วน

2.2 แผนงานที่ 2 การแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด เป็นแผนในการลดจำนวนผู้เสพยาเสพติดในประเทศไทย ประมาณการว่าจำนวนผู้เสพยาเสพติดในประเทศไทยในขณะนี้มากกว่า 1.2 ล้านคน โดยการนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษาในทุกกระบวน ทั้งระบบสมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ จะขยายสถานบำบัดให้เพียงพอ และจะให้องค์กรภาคเอกชน ภาคชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันบำบัดรักษา รวมทั้งจะดำเนินการต่อผู้เสพให้ครบวงจร ติดตามช่วยเหลือ ฟันฟู ดูแลด้านอาชีพ การงาน เพื่อสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้

อย่างเป็นปกติและไม่กลับไปมีพฤติกรรมซ้ำอีก

2.3 แผนงานที่ 3 การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด เป็นแผนที่มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับประชาชน เยาวชนทั่วไป เยาวชนกลุ่มเสี่ยง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อปัญหา ยาเสพติดให้กับประชาชนทั้งประเทศ เป็นการจัดการเพิ่มขึ้นของผู้เสพรายใหม่ ให้ความสำคัญในการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาทุกแห่ง รวมทั้งจัดปัจจัยเสี่ยงที่เอื้อต่อปัญหา ยาเสพติดให้หมดไป สร้างคุณภาพชีวิต ทศนคติกับเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของชาติ ไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

2.4 แผนงานที่ 4 การปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย เป็นแผนที่ จะลดผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ล่ำเลียงยาเสพติดทุกระดับ เพื่อตัดวงจรที่จะนำยาเสพติดมาขายนิตลาดผู้เสพรัฐบาลจะเน้นย้ำให้ใช้หลักการบังคับใช้กฎหมายตามหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด ใช้มาตรการทางด้านทรัพย์สิน การสืบสวนขยายผล เป็นแนวทางปฏิบัติหลัก มุ่งลดความเดือดร้อนของประชาชน ต่อปัญหาการค้ายาเสพติดในชุมชน พัฒนาระบบการยุติธรรมให้เอื้ออำนวยต่อการปราบปราม ยาเสพติด และมี การลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด

2.5 แผนงานที่ 5 ความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นแผนที่แสวงความร่วมมือกับต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อร่วมมือกันปราบปรามการผลิตและการค้ายาเสพติดมิให้ปัญหา ยาเสพติดเป็นภัยของแต่ละประเทศ โดยเร่งรัดในด้านความร่วมมือในทุกด้าน ทั้งในด้านการข่าว การปราบปราม การปฏิบัติการร่วมกัน ใช้นโยบายเชิงรุกการพัฒนาพื้นที่ชายแดนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เพื่อให้ชายแดนมีความเป็นอยู่อย่างสันติ

2.6 แผนงานที่ 6 การสกัดกั้นยาเสพติด เป็นแผนที่จะดำเนินการมาตรการต่างๆ เพื่อจะสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนทุกด้านมิให้มีการลักลอบนำยาเสพติดสู่ประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อสร้างแนวสกัดกั้นที่มีประสิทธิภาพ โดยจะเสริมความมั่นคงตามแนวชายแดน เพิ่มการลาดตระเวน การตั้งจุดตรวจจุดสกัดตามเส้นทางชายแดน การสร้างหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดนเป็นหมู่บ้านสกัดกั้นยาเสพติด จัดระเบียบหมู่บ้านตามแนวชายแดน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพจุดตรวจและจุดสกัดกั้นตามเส้นทางตอนในทั่วประเทศให้เป็นตาข่ายการสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติดทั่วประเทศ

2.7 แผนงานที่ 7 การบริหารจัดการแบบบูรณาการ เป็นแผนที่ระดมสรรพกำลังทั้งประเทศเข้าแก้ไขปัญหา ยาเสพติด มีการจัดองค์กร กลไกการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดทุกระดับบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านโครงสร้าง กลไก การบริหารงบประมาณ การพัฒนา กำลังคน การสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดดีเด่น รวมทั้งบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในระดับพื้นที่ มอบหมายบุคคลรับผิดชอบเป็นเจ้าภาพอย่างชัดเจน

ว.วชิรเมธี (2551) ได้กล่าวถึง การดำเนินงานด้านยาเสพติดด้วยการเสริมสร้างแนวทางตามหลักพุทธศาสนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี คือ มรรค 8 มีดังนี้

มรรค 8 (อัฐังคิกมรรค) (มรรค = อริยมรรค = มัชฌิมาปฏิปทา = มรรคแปด = ทางดำเนินชีวิตอันประเสริฐ = ทางสายกลาง) แนวทางดำเนินอันประเสริฐของชีวิตหรือกาย วาจา ใจ เพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ เรียกว่า อริยมรรค แปลว่าทางอันประเสริฐ เป็นข้อปฏิบัติที่มีหลักไม่

อ่อนแอ จนถึงกับตกอยู่ใต้อำนาจ ความอยากแห่งใจ แต่ก็ไม่แข็งตึงจนถึงกับเป็นการทรมาณกาย ให้เหือดแห้งจากความสุขทางกาย เพราะฉะนั้นจึงได้เรียกว่ามชฌิมาปฏิปทา คือทางดำเนินสายกลาง ไม่หย่อนไม่ตึง แต่พอเหมาะเช่นสายดนตรีที่เทียบเสียงได้ที่แล้ว

คำว่ามรรค แปลว่า ทาง สำหรับในที่นี้หมายถึงทางเดินของใจ เป็นการเดินจากความทุกข์ไปสู่ความเป็นอิสระหลุดพ้นจากทุกข์ซึ่งมนุษย์หลงยึดถือและประกอบขึ้นในสัตนด้วยอำนาจของอริชา มรรคมืองค์แปด คือต้องพร้อมเป็นอันเดียวกันทั้งแปดอย่างดุจเชือกพันแปดเกลียวของคัมภ์แปด คือ

1. สัมมาทิฏฐิ คือ ความเข้าใจถูกต้อง ย่อมต้องการใช้ในกิจการทั่วไปทุกประเภททั้งทางโลกและทางธรรม แต่สำหรับฝ่ายธรรมชั้นสูงอันเกี่ยวกับการเห็นทุกข์หรืออาสวะซึ่งจัดเป็นการเห็นอริยสัจจันนั้นย่อมต้องการฝึกฝนอย่างจริงจังเป็นพิเศษ ความเข้าใจถูกต้องคือต้องเข้าใจอย่างทั่วถึงว่าทุกข์นั้นเป็นอย่างไร อย่างหยาบๆ ที่ปรากฏชัดๆ เป็นอย่างไร อย่างละเอียดที่แอบแฝงเป็นอย่างไร เหตุให้เกิดทุกข์เป็นอย่างไร ความดับสนิทของทุกข์มีภาวะอย่างไร มีลำดับอย่างไร ทางให้ถึงความดับทุกข์คืออะไร เดินให้ถึงได้อย่างไร สัมมาทิฏฐิมิทั้งที่เป็นโลกิยะคือของบุคคลที่ต้องขวนขวายปฏิบัติก้าวหน้าอยู่ และสัมมาทิฏฐิที่เป็นโลกุตตระ คือของพระอริยบุคคลชั้นๆ ส่วนของพระอรหันต์นั้น เรียกเป็นวิชาไปและไม่เรียกว่าองค์แห่งมรรค เพราะท่านถึงที่สุดแล้ว

2. สัมมาสังกัปปะ คือ ความใฝ่ใจถูกต้อง คือ คิดหาทางออกไปจากทุกข์ตามกฎแห่งเหตุผล ที่เห็นชอบมาแล้ว ข้อสัมมาทิฏฐินั้นเอง เริ่มตั้งแต่การใฝ่ใจที่น้อมไปในการออกบวช การไม่เพ่งร้าย การไม่ทำทุกข์ให้แก่ผู้อื่นแม้เพราะผลอ รวมทั้งความใฝ่ใจถูกต้องทุกๆ อย่างที่เป็นไปเพื่อความหลุดพ้นจากสิ่งที่มีมนุษย์ไม่ประสงค์

3. สัมมาวาจา คือ การพูดจาถูกต้อง ไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

4. สัมมากัมมันตะ คือ การกระทำถูกต้อง ไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

5. สัมมาอาชีวะ คือ การดำรงชีพถูกต้อง ไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

6. สัมมาวายามะ คือ ความพากเพียรถูกต้อง เป็นส่วนของใจที่บากบั่นในอันที่จะก้าวหน้าไม่ถอยหลังจากทางดำเนินตามมรรค ถึงกับมีการอธิษฐานอย่างแรงกล้า

7. สัมมาสติ คือ การระลึกประจำใจถูกต้องระลึกแต่ในสิ่งที่เกื้อหนุนแก้ปัญญาที่จะแทงตลอด อริชาที่ครอบงำตนอยู่ โดยเฉพาะได้แก่กายนี้ และธรรมอันเนื่องเกี่ยวกับกายนี้ เมื่อพบความจริงของกายนี้ อริชาหรือหัวหน้าแห่งมูลทุกข์ก็สิ้นไป

8. สัมมาสมาธิ คือ การตั้งใจมั่นถูกต้องได้แก่สมาธิ เป็นของจำเป็นในกิจการทุกอย่าง สำหรับในที่นี้เป็นอาการของใจที่รวมกำลังเป็นจุดเดียว กล้าแข็งพอที่จะให้เกิดปัญญาทำการแทงตลอดอริชาได้ และยังเป็นการพักผ่อนของใจ เป็นเหมือนการลับให้แหลมคมอยู่เสมอด้วย ฯลฯ

การปฏิบัติธรรมทุกชั้นตอน รวมลงในมรรคอันประกอบด้วยองค์แปดนี้ เมื่อย่นรวมกันแล้ว เหลือเพียง 3 ส่วน คือ ศีล - สมาธิ - ปัญญา สรุปสั้นๆ ก็คือ การปฏิบัติธรรม (ศีล-สมาธิ-ปัญญา) หมายถึง การเดินตามมรรค นั่นเอง

บทสรุป

นโยบายด้านยาเสพติดของประเทศไทยที่ดี จะต้องสามารถดำเนินการตามยุทธศาสตร์หรือแผนงานเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้ ซึ่งแนวทางดำเนินงานที่สำคัญจะต้องมีการประยุกต์ใช้จากหลายแนวความคิดเพื่อนำมาบูรณาการร่วมกัน ผลที่จะได้รับคือ เป็นหลักการขับเคลื่อนงานด้านยาเสพติด และการสร้างความยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ 1) การควบคุมแหล่งผลิต 2) ยุทธศาสตร์ในการยับยั้ง 3) ยุทธศาสตร์การบังคับใช้กฎหมาย 4) ยุทธศาสตร์การลงโทษ 5) ยุทธศาสตร์การใช้ชุมชน 6) โครงการตรวจสอบการติดยา 7) ยุทธศาสตร์การบำบัด 8) โครงการจ้างงาน 9) การสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด 10) การแก้ไขปัญหายุติยาเสพติด 11) การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด 12) การปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย 13) ความร่วมมือระหว่างประเทศ 14) การสกัดกั้นยาเสพติด และ 15) การบริหารจัดการแบบบูรณาการ

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายด้านยาเสพติด ได้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิผลที่ชัดเจน จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกิจกรรมต่างๆ ที่ภาครัฐได้ดำเนินการ โดยสนับสนุนให้ประชาชนเห็นความสำคัญในนโยบายของรัฐที่จะมีผลโดยตรงต่อประชาชน เช่น สามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจเลือกนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบาย และการตรวจสอบหลังจากที่นำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว

หน่วยภาครัฐจะต้องสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงานด้านยาเสพติดให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน โดยเฉพาะพลเมืองดีที่มีจิตอาสาแจ้งเบาะแสหรือข่าวสารเกี่ยวกับความผิดยาเสพติดว่าจะได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยตามกฎหมายเป็นอย่างดี

ต้องปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ในการป้องกันและต่อต้านภัยจากยาเสพติด และให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้เด็ก เยาวชน ในโรงเรียน/สถานศึกษา ให้มากยิ่งขึ้นไปอีกเพื่อสร้างความเข้มแข็งและเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน.

บรรณานุกรม

- กำธร วิชิตสุวรรณ. (24 สิงหาคม 2555). ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.chetupon.ac.th/Yasebtid/Pages/HistoryDrugThai1.html#>
- ไชยฤทธิ์ เสนาะวาที. (11 มีนาคม 2555). ยาบ้าทะลักอีสานเหนือ. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=788399>
- นัยนา เกิดวิชัย. (2548). ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 135 (พ.ศ. 2539) เรื่อง ระบุชื่อยาและประเภทยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522. นครปฐม: นิตินัย.
- พิชัย นิลทองคำ. (2554). พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534. กรุงเทพฯ: อทตยา มิเลินเนียม.
- _____. (2554). พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522. กรุงเทพฯ: อทตยา มิเลินเนียม.
- ว. วชิรเมธี. (2551). คนสำราญ งานสำเร็จ. แนวมรรค 8 (อัญมณีธรรม) : พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศพส). (2555). แผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ: ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด.